

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Befelügyelje: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Roosevelt Varsóba küldte tanácsadóit

Cáfolják a lengyel mozgósítás hírért — A danzigi szenátus megszüntette a lengyel vámosok bojkottját

Ridz Smigly a krakkói Pilsudszky-emlékünnepeken kijelentette, hogy Lengyelország megvédi Danzigot

(Washington.) Az Egyesült Államok postaügyi minisztere, Roosevelt tanácsadója Varsóba utazott. Valószínű, hogy a postaügyi miniszter Roosevelt megbízásából tanulmányozza a danzigi és lengyelországi helyzetet. A postaügyi miniszter az Egyesült Államok varsói követének vendége lesz.

Az Egyesült Államok kongresszusának idei ülészsaka véget ért. A legközelebbi rendes ülészsak 1940. januárjában kezdődik. Az elnök azonban — ha rendkívüli események úgy kívánják — bármikor összehívhatja rendkívüli ülészsakra a kongresszust.

Ridz Smigly nagy beszéde Krakkóban

Krakkóban fényes ünnepségek között ülték meg vasárnap az első lengyel légió megalapításának és harcuküldésének 25-ik évfordulóját. Az ünnepségen, amelyen 100 ezer ember vett részt, megjelent Ridz Smigly marsall, aki nagy beszédben méltatta Pilsudszky marsall emlékét, majd így folytatta:

— Az egyén élete szoros kapcsolatban áll a haza életével. Ha az ember élete szegényteljes, a hazáé is az. Nem táplálunk támadó szándékot senkivel szemben, ezt jól tudja mindenki, de ugyanilyen határozottan visszautasítunk minden támadást, amely életérdekeink ellen irányul. Örömmel állapítom meg, hogy Lengyel-

országnak sok barátja van a népek között, akik ugyanigy tétovázás nélkül leszögezték álláspontjukat. Danzig évszázadokon át a lengyel gazdaság tüdeje volt és annak is kell maradnia.

A százezer főnyi tömeg eget verő éljenzéssel fogadta Ridz Smigly e szavait.

A danzigi szenátus teljesítte a lengyel kormány kívánságát

Az elmúlt hét végét rendkívül feszültté tette a danzigi lengyel vámosok ügye, amely vasárnap kedvező megoldást nyert. Mint ismeretes a lengyel kormány igen erőlyes jegyzékben tiltakozott a danzigi szenátusnál az ellen, hogy az ottani lengyel vámosokat bojkottálják és nem engedik be a hivatalos helyiségbe. Az ügy any nyira elmérgesedett, hogy szombaton már arról terjedtek el hírek, hogy Lengyelország néhány napon belül mozgósít.

Vasárnap a danzigi lengyel ügyvivő végül szóbeli értesítést kapott a szenátustól, hogy hétfőtől kezdve a lengyel vámosok előtt ismét megnyílnak a hivatalos helyiségek és zavartalanul folytathatják hivatali ténykedésüket.

Ugyanekkor a lengyel hivatalos távirati iroda erőlyesen

cáfolja a lengyel mozgósításról elterjedt híreket és közli, hogy Lengyelország ez év már

ciusa óta semmiféle új katonai intézkedést nem léptetett életbe.

A háboru elkerülhetetlen — írja az olasz félhivatalos

A hivatalos olasz „Relazioni Internazionali” az aktuális helyzettel foglalkozva a következőket írja:

— A konfliktus a demokráciák negatív álláspontja miatt elkerülhetetlen.

Majd, miután a jelenlegi és az 1914. augusztusában fennállott helyzet között összehasonlítást tesz, így folytatja:

— Ma már nem Németország és Olaszország kötelessége a helyzet tisztázása. Berlin és Róma már régen pontosan körvonalazták álláspontjaikat.

— Párisban és Londonban jól tudják, hogy konfliktus esetén Németország és Olaszország egymás mellett állanak, mert őket nemcsak az érdekek, de az eszmék azonossága is elválaszthatatlanul összeköti.

— Ilyen helyzetben a leglogikusabb és legerköcsösebb az volna, ha végleges módon megoldanák a függő kérdéseket olyan formában, ahogy azt Mussolini felvetette.

Tokio — A Japán távirati iroda jelentése szerint nyolc

Sbhacht Hitlernél

A Daily Herald azt írja, hogy Schacht, miután hosszab indiai utjáról hazaérkezett, ismét aktív szerepet nyer a német politikában. — Vasárnap Schacht dr. a danzigi gauleiterrel, Försterrel folytatott megbeszéléseket, hétfőn pedig vele együtt kihallgatáson jelenik meg Hitlernél.

Ribbentropp találkozik Cianoval

A Havas értesülései szerint Berlinben Ribbentrop és az olasz ügyvivő között megbeszélések folynak a május 22-én megkötött német—olasz katonai szezódéssel kapcsolatosan. Párisban úgy tudják, hogy a közeljövőben ismét találkozni fog a két tengelyállam külügyminisztere és ennek a találkozásnak a célja a katonai szerződés megerősítése és kiterjesztése lesz. A jelek szerint Németország meg akar győződni és biztosítani akarja partnere pontosságát a szerződés kötelezettségeinek betartását illetően egy esetleges konfliktusban, melyet Berlinben nem tartanak kizártnak.

(London.) Az angol egyiptomi haderő Alexandria kerületében nagyszabású hadgyakorlatokat tart, amelyen résztvesz az egyiptomi angol haderő szárazföldi és légi osztaga. A hadgyakorlatok a libiai sivatag nyugati határán levő Solum erődig terjed.

hónapi megszakítás után ismét megindultak a japán szovjet kereskedelmi tárgyalások Sachalin szigeti orosz kőolajmunkások munkaszerződésének megkötése érdekében. Mint ismeretes a Sachalin szigetek kőolajtelepét japánok termelik ki orosz munkások segítségével. Hírek szerint a most folyó megbeszélések alkalmával sikerült minden nehézséget kiküszöbölni és az erre vonatkozó szerződés aláírására legközelebb már sor kerül.

Királyi dekrétummal kijelölték a katonai és határmenti zónákat

Megjelent a törvény végrehajtási utasítása -- Milyen községeknek kell Biharmegyében bejelentő lapjukat láttatni a katonai hatóságokkal

(Bukarest.) A Monitorul Oficial augusztus harmadiki számában megjelent a katonai zónák létesítésére vonatkozó törvény végrehajtási utasítása, valamint a zónák kijelöléséről szóló királyi dekrétum. A végrehajtási utasítás sok oly rendelkezést tartalmaz, amely a legmesszebbmenő módon érdeklő különösen a határmenti lakosságot. Mint ismeretes, a törvény három zónát állapított meg és pedig az ugynevezett erődítési övet, a katonai érdekű övet és a tulajdonképpeni határzónát. A végrehajtási utasítás hatodik szakasza arról intézkedik, hogy mindazok, akiknek a nyilvánosságra nem hozott, de a terepen láthatóan jelzett erődítési zónákban beépített, vagy beépítetlen földbirtokuk van, arról értesítést kapnak. A 12-ik szakasz szerint addig is, míg a törvényes kisajátítási formák elkészülnek, az ilyen ingatlanok tulajdonosait vagy bérletit azok évi jövedelmével kártalaníthatják, ha nem használhatják a szóbanforgó ingatlant.

A katonai zónákban fekvő, de nem kisajátított ingatlanok — a 13-ik szakasz értelmében — ugyancsak a törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezése alá esnek.

Csak katonai engedély-lyel szabad építkezni

A végrehajtási utasítás 14. szakasza arról intézkedik, hogy a katonai zónákban belül a nemzetvédelmi, vagy légügyi minisztérium megtilthat bármilyen földfeletti, vagy föld alatti építkezést, erődítményt, támfalakat, vagy magasra növekvő termények, fengeri, cirok stb. vetését, erdő lejarolását, talajjavítást, csatornázást, lecsapolást, vízvezeték villanyvezeték stb. létesítését, táviró felszerelést, rádiókészülékek bevezetését és általában bármilyen közlelési vagy továbbítási eszköz tartását, bányák, vagy más földalatti termelési kincsek ki-termelését, azonkívül megtilthatja hogy bárki gyalog, vagy járművel akármilyen módon megközelítse ezen zónákat. A nagyvezérkar külön szabályzatot fog készíteni arról, hogy ezeken a területeken milyen építkezési vagy közműlétesítési munkákat lehet és mely feltételek mellett engedélyezni. Minden ilyen munkát törvényt kell majd beadni, amelyet az illetékes had-

testparancsnokság fog elbírálni.

A 16-ik szakasz értelmében az erődítési zónákba emberek és járművek csak különleges engedélyek birtokában léphetnek be. Ezeket az engedélyeket a hadtestparancsnokság erődítési igazgatósága, vagy az általa meghatalmazott katonai hatóság állítja ki. A katonai érdekű és határmenti a való belépésre érvényes engedélyeket a

hadtestparancsnokság állítja ki. A engedélyekben feltüntetik, hogy melyik zónának milyen célra adták ki. Ezzel kapcsolatban a 17-ik szakasz kimondja, hogy a három katonai zónában lakó emberek, a kik 15-ik évüket betöltötték, kötelesek maguknál hordani a saját fényképes engedélyüket, amellyel igazolhatják a katonai zónákban való jelenlétüket. Külön engedély helyett

Hol van a biharmegyei határzóna és katonai zóna?

A végrehajtási utasítással egyidejűleg megjelent a hivatalos lapban a királyi dekrétum a katonai, erődítési és határzónák megállapításáról.

Az erődítési zónát nem közli a hivatalos lap, ezt az érdekeltekkel a község-házak fogják közölni.

Felsorolja ezután a hivatalos lap a határ- és a katonai érdekű zónákat.

A határzónák. Szigetről kezdődik a határ és a következő vonal között van: Budești (fal), Budești Breb, Valea Breb, Mara folyó, Runc völgye, Piston völgye, Talna Mara, Talna patak,

Orșul Nou (város), Orașul Nou-Joib, Medieșul Aurit, Pataul Caraseul, Necopoi, Alsóhomoród és Erdőd közti vasut és Erdőd állomás, Rătești-Beltuig-Akác ut (beleértve helységeket Kraszna patak Craioș, Ermindești, Kovács Szántó Silva Sauca Becheni Palalusa Ghenetea Margița Abrai Toti ut, Dod erdő, Nikoldom Terje Derăisoara Gurbesti Paulesti felé (beleértve mindezeket a helységeket) az orviseli ut Körösujlakig (ez a falu nem esik be) Poala Dealului Szabolciug (kivül esik a falu),

a Sebes Körös a borosjenői ulig, a borosjenői ut a Graur patakig, a Graur patak, Dumbrava erdő 209-es hajlásnál felker Szenttelek, Hidisel de Sus (beleértve a falukat), a kőbánya Calea Mara állomásig, a vasútvonal Calea Marciol Sumegiu völgyi Gorbédig (beleértve Sumegiu, Tenkehosszaszó, Gorbéd) azután a Gorbéd csatornától Feketetóig, a Fekete Körösig, Talposig (beleértve a községeket).

A határzóna ezután Arad megyé felé folytatódik.

esd katonai zóna, Margița nem

A katonai érdekű zóna Biharmegyében az élesdi ország utnál kezdődik (élesdi beleesik) azután a Sebes Körös Körösujlakig, majd a határzóna széle következik a Valea Orvisel Paulesco Gurbesti Dărnisoara Terje községek, Nicol domb, a dodi hid, Tauteni felé, Răturei malom, az Ábrány felé vezető ut (Ábrány beleesik) az Ábrány Margița közötti országot, maga Margița nem esik bele a zónába. A Margița—Ghenetea országot, Patalusa (a falu nem esik bele) Becheni (nem esik bele) Sanca, Szilvás Kis-szántó (nem esik bele) Kis-szántó-Kovács közötti országot a falvak nem esnek bele) és tovább az Ermindești felé vezető országot.

A Fehér és Fekete Körös közötti zónában Calea Marea állomás, Nagyvárad Hollód országot, Hollód beleesik a zónába, Gyanta, (beleesik) a Fekete Körös Soimiig (a falu beleesik) a délkeleti völgy Purcanio malom beleesik, Gruetui ung Carligatura, Piciorul Garbu hegy, Preluca csucs,

Secaciu falu, Banesti falu Tagadoul, Běl, (beleesik) és tovább a Fehér Körös majd vissza Liget malom, Sinteia Mare felé vezető ut, Pusta Gamar, Sepreus, azután az ut Apoi és Berettyó felé (a falvak nem esnek bele) az ut Talpos felé (nem esik bele) Feketetó (a falu nem esik bele) a görbéli csatorna, Tenkehosszaszóig, Sumegiu völgye, (a falu nem esik bele) Nyárló beleesik a Nagyvárad-belényesi vasútvonal Calea Mare állomásig.

A végrehajtási utasítás ér-

telmében tehát azok, akik katonai zónában laknak, 30 napon belül kötelesek bejelentő lapjukat a katonai hatóságokkal lepecsételtetni.

Az angol hadügy-miniszter Párisban

Páris — HoareH Belisha angol hadügyminiszter Párisba látogat Nyilatkozata szerint a látogatásának hivatalos jellege nincs és nem politikai megbeszéléseket folytat.

Emőd Tamás

eddig kiadatlan gyönyörű versei

„OFFICINA” kiadásban megjelentek

Kapható kiadóhivatalunkban Piața Mihai Viteazul 4.

Ara: füzve 153 — lei, kötve 200 — lei.

Az év legizgalmasabb katonai műve

Szerzője: Liddell Hart, a világhírű angol katonai szakértő

(London.) Az angol könyvpiacnak nagy szenzációja van. Liddell Hart régóta beharangozott és nagy érdeklődéssel várt tanulmánya Anglia védelméről (The Defence of Britain) végre megjelent. A szerző kiemelkedő tekintélyére és mondanivalói súlyosságára mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy nagy angol napilapok szokásuktól eltérően, mindjárt a tanulmány megjelenésének másnapján szükségesnek tartották ismertetni a minden bizonnyal nagy vitát felkavaró könyvet. Néhány nap alatt a könyv az összes világlapoknak főtémája és ezért sietünk mi is röviden ismertetni az év legszenzációsabb katonai munkáját.

Ki ez a Liddell Hart, akinek kedvéért a nagy angol lapok eltekintettek a „wait and see” hagyományos angol elvétől és még azon melegebben, anélkül hogy aludnának rá egyet bőséges kivonatokban ismertetik katonapolitikai, hadseregszervezési és taktikai fejtegetéseit?

Liddell Hart a Times katonai munkatársa, Captain Liddell Hart. Csak kapitány — rendelkezési vagy nyugállományban, de szavára vezérek hallgatnak, különösen Horre-Belisha, a mostani hadügyminiszter, különösen azóta, — hogy a Timesben megjelent megállapításait és prófeciát a bekövetkezett események oly lényesen igazolták. Szava orákulum és amellett nagy hadtudományi készsége felér — egy hadiskola tanári karának tudásával, egyike a legfényesebb angol statisztikáknak. — Bizonyára éppen fölényes írás művészete és világos plasztikus formulázása az, amely nézetének annyi hivat hódított de katonai körökben aligha szerezhetett volna magának olyan általános megbecsülést a süllyesztettségében — nem lenyűgöző katonai tudása szkráza.

Nem sűrűn nyilatkozik meg a Times hasábjain, de minden elhíve hetekre szóló vitaanyagot ad az előkelő és politikai téren mérvadó klubok társalgóiba. Felfogásában valahogy von Seeckt tábornok — az elhunyt nagy német katona és hadtudományi ró nézeteire emlékeztet, különösen abban ért egyet a világháború e legnagyobb — és méltánytalanul háttérbe szorított német katonai zsenijével, hogy a modern háború a hadseregektől inkább minőségi teljesítményeket és értékeket követel mint mennyiségeket.

A londoni klubok széltebe-hosszába beszélnek, hogy Liddell Hartot az angol hadügyminiszter felszólította vállalja el a brit birodalmi hadiskola ta

nári állását, de a „kapitány” udvariassan kitért e fölértette a hadügyminiszterrel, hogy tisztító szenvedélytelen kritikájával nagyobb szolgálatot tehet a birodalomnak, mint a tanári katedrán, vagy a véleménye szabad kifejezését megbenítja a szolgálati viszonyban. S bár kritikája még mindig kiméletes, az angol vezérkar vezető személyiségeinek mégis korlátlan bizalmát bírja Sir Montgomery Massinpherdnek, az angol vezérkar nyugalmahelyezett főnökének épp úgy bizalmasa volt mint lord Gort tábornagnak, a jelenlegi vezérkari főnöknek.

Ily módon érthető ha Liddell Hart minden megnyilatkozását feszült érdeklődés és megkülönböztetett figyelem fogadja a brit birodalomban.

Most megjelent tanulmánya sem szűkölködik érdekesebbnél érdekesebb, sőt szenzációs megállapításokban. Angol olvasóinak utólagos megdöbbenésére megállítja — hogy a múlt év szeptemberében Anglia hadi és főként védelmi készütsége sokkal hiányosabb volt — mintsem gondolnánk. Még az utólag hivatalosan bejelentett készületlenségnél is kétségbeesőbb volt a helyzet Anglia részére De mindjárt mevigasz-

talja honfitársait amikor úgy látja, hogy a válságos szeptemberi napok óta Anglia derekasan dolgozott és a honvédek nem legfájdalmasabb hiányait nagyrészt már kiküszöbölték. A hadseregfejlesztéssel kapcsolatban annak szerves, egészséges alapelveit dicséri. Sorra vizsgálja Anglia védelmi adottságait és esélyeit: a levegőben, tengeren és szárazföldön.

Érdekes tagolásban vizsgálja Anglia légvédelmi helyzetét: bázisa Anglia, centruma Franciaország, balszárnya Hollandia jobbszárnya pedig Svájc — Ennek kapcsán mesteri vázlatát adja az érdekelt országok katonai erőinek hadszervezett ségének, szellemének, valamint határerődítési rendszereinek. Mi sem természetesebb, hogy Lengyelországot és Szovjet-országot is hasonló szempontból vizsgálja.

Liddell Hart bírálói elismerik, hogy Anglia fegyverkezésének és kiképzésének jelenlegi helyzetét tekintve aligha engedheti meg magának az offenzíva fényűzését, legalább is szárazföldi erőikkel de végső sorban az offenzíva aligha küszöbölhető ki a stratégia és a taktika tanításából még a korlátlan anyagi eszközökkel és utánpótlásokkal rendelkező Anglia részéről sem

Az új hadviselési mód: a szuperguerilla háború!

A vita máris megindult Liddell új könyve körül, mert annyira provokálóan forradalmi megállapítást kockáztat meg, hogy még a kapitány nagy és sokszor igazolt tekintélye is kevés ahhoz, hogy ellenmondás nélkül térjenek napirendre nézete felett.

Liddell Hart egyébként is az az ember, aki fölött nem lehet napirendre térni. Könyve felett még kevésbé.

Az offenzív háború helyett Liddell Hart a hadviselésnek egy új formáját ajánlja Anglia számára és ezt ő „szuperguerilla háborúnak” nevezi. Ez a „szuperguerilla” háború aktív és mozgékony védekezést foglal fel, amelyet időközönként flotta és a légi haderők offenzívájának kell hatékonyabban tenni. Ennek a szuperguerilla háborúnak az a célja, hogy az ellenséget kimerítse és az ellenséget békére kényszerítse az által, hogy meggyőzik az ellenséget arról, hogy a mai időkben már nem lehet háborút nyerni. Angliának szárazföldi tengeri és légi guerilla-divíziót a világon mindenütt harcba kell dobni, mindenkor az angol és francia flottára támaszkodva. Ezért Anglia fegy-

verkezésénél a leginkább szem előtt kell tartani a légiflotta és a hadiflotta fejlesztését.

A szuperguerilla háborút

Életét vesztette a madridi német attasé egy repülő szerencsétlenségénél

(Madrid.) A Madrid-Barcelona között közlekedő repülőgép személyzete Hospitalet közelében lezuhant. A repülőgép személyzete és utasai szörnyet

haltak. Az áldozatok között van von Scheele ezredes, spanyolországi német katonai attasé, volt németországi automobilinspektor.

Berlini kirándulók tömegszerencsétlensége Potsdamnál

(Berlin.) Potsdam közelében Babelsbergnél súlyos szerencsétlenség történt. Egy berlini turistákkal zsúfolásig megrakott autóbust elütött és 300

méteren magával vonszolt egy teherautó. Tíz utas meghalt, huszan súlyosan megsebesültek.

Liddell Hart a következőképp képzei el:

Az áttörési offenzíva helyett az általánosságban érvényesülő defenzív stratégia mellett inkább mozgó offenzívára kell törekedni. Ezt a „mozgó offenzívát” a következőképp képzei el:

Meglepetésszerűen helyileg határolt támadásokat kell elrendelni, amelyek az ellenség főfrontjának gyenge irányjait ellen irányulnak. Tüzérségi és repülő-támadásokat kell intézni a hadtápvonal ellen, a flottát az ellenség távoleső támaszpontjainak elszigetelésére kell fordítani. Különösen fontosnak tartja a szerző a lelektani támadást az ellenséges népek hangulatára. Ugy véli, — hogy az offenzív háborút vezető országok hadseregét sokkal könnyebben lehet demoralizálni, mint a defenzív állásban levő országokét. Már ez első meggyőző offenzíva ugyanis erősen ronja az offenzív hadseregek és a polgári lakosság bizalmát, kitartását amivel szemben a defenzív stratégiát folytató államokban a háza védelmének jelszava alatt sokkal tovább lehet fenntartani a lelkesedést és a végső győzelemben való hitet.

Nem szervezik át a magyar kormány!

(Budapest.) Az „Új Nemzedék” cáfolja a magyar kormány átszervezésének híreit. A lap szerint Tasnády Nagy András és gróf Teleky Mihály tagjai maradnak a kormánynak.

Veszek

Ócska ólmo!

Cím a kiadóban

Dr Tătaru Coriolan Nagybányán

A királyi helytartó nyilatkozott a SAJTO munkatársának

(Nagybánya.) Tataru Coriolan dr. Szamos tartomány királyi helytartója Máramaroszi getről hazautaztában meglátogatta Nagybányát is. A királyi helytartó fogadta az újságírókat:

— Máramaroszigetről jöttem Nagybányára. Ott a helyi közigazgatás menetét vizsgáltam felül, valamint résztvettem a kistérsői határincidens ügyében folytatott helyszíni vizsgálaton. Örömmel látom, hogy Nagybánya polgársága elégedett új polgármesterével. Én is bízom Racoji Filep Alexandru dr. személyében és remélem, hogy meg tudja majd oldani a fontos helyi kérdéseket.

— Elvárom — folytatta a királyi helytartó — hogy a lakosság is bizalommal viseltessen az új rendszerrel és közigazgatással szemben, amely csak az életnivó emelését célozza.

Kijelentette még Tataru királyi helytartó, hogy közbenjár az üdülő-város Nagybánya vízszállítására érdekében és vissza szerzi azokat a régi jogokat, amelyek ezt a várost télen-nyáron kedvezményekben részesítik. Közbenjárását biztosított a nyolc osztályos gimnázium visszaállítása érdekében is. A festőiskolára vonatkozólag megemlítette, hogy a bonyolult kérdés bevizsgálására holnap Bányára érkezik Sadoveanu miniszter, akinek megvannak a részletes tervei. Mindenesetre kéri, hogy mindenki tegye félre saját érdekeit és küszöbölje ki a személyi nézet eltéréseket.

Tataru Coriolan dr. királyi helytartó megelégedését fejezte ki a nagybányai tisztviselők munkája felett.

— Az emberek kezdik megszokni — mondotta —, hogy itt jogokat kéreshetnek és találhatnak is. Nagyon kérem a lakosságot, ne hallgassanak kóssa hírekre, amelyek csak a rendet akarják megbontani.

— Nagybánya olyan gazdasági értékekkel rendelkezik — fejezte be nyilatkozatát a ki-

rályi helytartó —, amelyek fontosabb szerepet játszószék. És szükségessé teszik, hogy az ország gazdasági életében sokkal foglalkoztassa ezt a helyet...

Vonatkozik-e az óbuzára az új minimális ár?

Az ország túlnyomóan nagyobb részében szabadon alakul ki az óbuzá napi ára és a vásárlásoknál nem kérnek árigazolást

A buzaértékesítési törvény ki fejezetten nem mondja ki, hogy arendelkezések az óbuzára is kiterjeszthetnek-e vagy sem és ezen hiányosság folytán a törvényt kétféleképpen értelmezik. Míg az ország legtöbb részében az óbuzá vásárlásánál nem kívánják a minimális ár igazolását, addig Aradon a bizottság — óvatosságból — az óbuzát is mindenben, így a minimális ár tekintetében az újbuza rezsimje alá helyezi. Ez a körülmény teljesen megbénította a malmok forgalmát, mivel a malmok a helyzet tisztázásáig tartózkodnak a régi buza vásárlásától, viszont a mai lisztárak mellett a 420 lei átlagminőségű buza megvétele deficitet jelent. Az a veszély fenyeget, hogy néhány napon belül liszthiány fog beállni, amikor az aradmegyei malmok készleteikből kifogynak.

A buzaértékesítési bizottság utasításért a minisztériumhoz fordult és így remélhető, hogy a jelenlegi vizás helyzet rövidesen megszűnik. Az ország többi részében az új törvénynek azt a logikus értelmezést adták, hogy a régi buzára a minimális (remuneratius) ár — nem vonatkozik. A temesvári tőzsdén az átlagos fajsúlyúnál jobb minőségű buza 410—415 leiért kel el és a különböző tőzsdéken az óbuzát az új minimális áron alul je9yzik, így Kolozsvár 4.10, Chisinau 4.10, a 77 kg-os buzát. Váradon 78 kg-os buza 4.20, tehát a törvény szerinti minőségen jóval felüli jóságú buza kel el a minimális áron. Tehát az ország legkülönbözőbb részében az ó-

buza szabad egyezkedés tárgya

De egyéb érv is szól amellett, hogy a minimális ár a régi termésre vonatkozik. A július 25-iki rendelet az augusztus végéig exportálandó árura nézve nem kívánja az ár igazolását. Ez a rendelkezés világosan mutat arra, hogy a minisztérium időt akart adni az óbuzá értékesítésére. Ha tehát augusztus végéig a 420 leies áron alul is lehet vásárolni a külföld részére, érthetetlen lenne, hogy a vásárlásból miért zárnák ki a belföldi malmokat?

Az ellenkező érvelés a lisztárakra hatna ki, holott nem

emelkedtek a lisztárak és csak a régi buzakészlet feldolgozása után lehet 10—15 százalékos emelkedésre számítani a liszt-nél.

Semmi indoka nem volt annak, hogy a július 17-iki kérésletet be kellett jelenteni, ha nem az, hogy megállapíttassék az óbuzá mennyisége, hogy a termelő vagy kereskedő az újbuzát abba a készletbe ne vegyíthesse. Mindezek után az érdekeltek feszülten várják a minisztériumnak az aradi hatóságok által feltett kérdésre adandó válaszát, amely a bizonytalan helyzetnek véget fog vetni.

Olcsóbb lett a vasúti csomagszállítás

A napokban a CFR vezérigazgatóságától megérkezett a vezérigazgatóság 6576—1939. július 26-án kelt rendeletvára, amely új intézkedéseket közöl a „timbru de francare”-val ellátott csomagokkal kapcsolatosan és olcsóbbá teszi a vasut útján feladott csomagok szállítását.

Mint köztudomású, a CFR bevezette az ugynevezett „timbru de francare”-t, ami annyit jelentett, hogy 10 kg. nehézségű csomagoknál 200 kilométerre 9 lei timbru de francare, 4 lei repülőbélyeget, 50 bani statisztikai bélyeget, 6 lei okmánybélyeget kellett alkalmazni és a csomag átvétele alkalmával újabb 5 leit kellett az átvevőnek fizetnie. 10 kg.

nehézségű csomagoknál 200-tól 500 kilométerig megfelelőképpen emelkedett a felülbélyegzési illeték. A csomag küldése tehát eddig 24.50 leibe került. A rendelettávirat most úgy intézkedett, hogy egy-egy csomag elküldése 10 lei 25 bani-val olcsóbbodott meg olyképpen, hogy tíz kilogrammos csomagra 200 kilométerig 9 lei timbru de francare kell ragasztani, 3 lei okmánybélyeget és 25 bani statisztikai bélyeget. Eltörölte a rendelet továbbá az átvevő által fizetendő öt leit is s így egy csomag feladása mostantól csupán 14 lei 25 bani-ba kerül.

A rendelet a mezőgazdasági csomagokat, a kereskedelmi csomagokat, újság-csomagokat, stb. mentesíti a régi felülbélyegzési kötelezettség alól. Az új rendelkezés értelmében nem tesznek a jövőben a ruhatárban elhelyezett csomagokra sem bélyeget.

„Ha Japán lecsatlakozik a tengelyhez...”

Az „Evening Standard” boruiató cikke

A washingtoni „Evening Standard” a külpolitikai helyzettel foglalkozva a következőket írja:

— Ha Japán lecsatlakozik a tengelyhez, úgy nem létezik békés megoldás csak Francia-

országra és Angliára végzetes áron. Ebben az esetben ugyanis Japán szabad kezet kap a Csendes-óceánon, mivel Anglia flottája a hazai vizeken lesz leköttve és a japán akciókat csak az Egyesült Államok be-

avatkozása egyensúlyozhatná ki. Bár Chamberlain legutóbbi kijelentései az angol politika lényeges megerősödését mutatják, a Japán és a tengely közötti közeledés sokat levon annak értékéből.

A volt városi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagyállomástól alig 5 percrenyire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értékeznia a tulajdonosnál d. 8—10-ig Str. Franceză 12

Ujabb üdvözlőlávíratok Titeanu miniszterhez

(Bucuresti.) Eugen Titeanu sajtóügyi miniszter az utóbbi napokban a következő táviratokat kapta:

EUGEN TITEANU
sajtóminiszter urnak

Bucuresti

Stroesti.

A Stroesti községbeli argesik hálával köszönik meg azt a filmfelszerelést, amelyet nagy örömmel fogadtak, mint a modern idők legszebb ajándékát.

Galaticiu községi bíró sk.

Brosteni.

A nemzeti propaganda-filmek bemutatása az argesme-gyei Brosteni község lakói számára rendkívül nagy öröm volt. A nagyszámban megjelent résztvevők boldogan értékelék a nagy áldozatot, amely a propaganda által magasabb fokra emeli a falusi lakosság kulturáját.

I. Necula bíró sk.

N. C. Catana jegyző sk.

Calimanesti.

Az Excellenciád jóakaratóból, az 5. számú filmkaraván által nálunk bemutatott remek és hatásos nemzeti propaganda filmekért, a mi jibleai községünk összlakossága nevében

DIANA

láradi testet felíriss ti!

tolmácsolom leghálásabb köszönetüket.

Isten éltesse Excellenciádat.

Ioan Blaslage községi bíró sk

Sibiu.

Impozáns keretben, egész Sibiu lakossága ünnepi nemzeti viseletben s nagy lelkesedéssel fogadta a Kulturális Film-karavánt, amelyet Excellenciád küldött hozzánk. A román érdekű akcióért csodálatunkat és köszönetünket fejezzük ki Excellenciád pozitív művéért.

Colonel D. Tocineanu,
vármegyei prefektus sk.

Belecsapott a villám a nagy-váradi jéggyár kábelvezetékébe

(Nagvárad) Hétfőre virradó éjszaka vihar vonult át Nagváradon. A vihar már a korai esti órákban előrevetette szelét, a komoly vihar azonban csak a hajnali órákban tört ki. Hatalmas villámlás és mennydörgés vezette be a vihart és a villám

belecsapott a városi jéggyár kábelvezetékébe,

amely az uttestől az üzemig vezetett. A 120—130 méter hosszú kábelvezeték a rövidzárlat következtében elégett.

A jéggyár munkásai hajnali 3 órakor hozzáláttak a hiba kijavításához. A hibát azon-

ban csak a déli órákban sikerült kijavítani és a munkát csak délben tudták felvenni. Ezért a városi jéggyár jég-szolgáltatása akadályokba ütközött. A reggeli és délelőtti termelés szünetelt és a jéggyár csak délután tudta megkezdeni a fogvasztóknak a jég szolgáltatását.

Gondatlanságból felrobbantotta magát 4 munkás

A ploestii Xenia gyárban négy munkás a szivattyúházban gépalkatrészeket mosott benzinen, mikor egyikük cigarettára akart gyújtani. — A

gyufa tüzetől a levegőben levő benzingázok felrobbantak, a helyiség égni kezdett és lángra kapott a munkások ruhája is. A tüzet csak egy félórás mun-

ka után sikerült eloltani, a négy munkást pedig reménytelen állapotban szállították kórházba.

Bestiális kegyetlenséggel megfojtotta szüleit

(Ismail.) Basarabiában óriási felháborodást keltett Balca ismail bűncselekménye, a ki vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta szüleit. A gyilkos kocsmái mulatozás után tért haza és perlekedni kezdett 55 éves apjával s ennek hevében egy üveggel fejbe vágta. Az apa védekezni akart a kezében levő vasvillával, de a fiu elhárította az ütést és

fojtogatni kezdte az apját. Adig szorította a torkát, amíg élel volt benne. A gyilkos azután állati kegyetlenséggel rohant édesanyjára, akil szintén megfojtott. Másnap aztán önként jelentkezett a csendőrségben, ahol bejelentette, hogy a szüleit holtan találta a ház kertjében, a keresztkedések sulya alatt azonban bevallotta, hogy ő a gyilkos.

mával az őrhajó, fedélzetén 2 tiszttel, 4 matrózzal, egy tonányi ballasztal és meghívott 20 utassal sebességi világcsúcs teljesítményt ért el. Az őrnaszád legnagyobb sebessége a túlterhelés mellett 83 és fél kilométer volt óránként.

Haláragázó la a traktor

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap az egyik Botosani melletti tanyán. A tanya tulajdonosának fia, Poldis Béla az egyik traktor talpai alá került. A gépet nem lehetett leállítani azonnal és az levágta a szerencsétlen fiatalembernek mindkét kezét, és lábát. Poldis kevéssel kórházba szállítva után belehat sérülésébe.

Halálos autószerencsétlenség

Halálos autóbaleset történt a brassói országúton ahol két autó nagy sebességgel egymásnak rohant. A egyik autó utasa, a bucarestii Rudolf Inuner a helyszínen meghalt, a két sofőr azonban csodálatos módon sértetlenül menekült meg.

24 óra alatt

KÖTÜNK KÖNYVEI

Pásztor Ede cég könyvkötészetében

A szegénylős szökött tegyenc

(Temesvár) Megirtuk, hogy a temesvári fogház két foglya Oprea Adam és Ilescu Ioan napok előtt megszökött. Kézrekerítésükre megindult a nyomozás, de eddig nem sikerült őket elfogni.

Ilescu Ioan most levelet írt az ügyészségnek és kéri hogy adjanak ki ellene elfogatási parancsot a karánsebesi fogház részéről. Közli, hogy szé-

gyenéből nem mer visszatérni a temesvári fogházba, de a karánsebesi fogházba önként jelentkeznek. Bejelenti azt is, hogy amennyiben azt a kérelmét nem teljesítik, akkor Bucarestben öngyilkosságot követ el. Valószínű, hogy a szökevény Karánsebes környékén rejtőzik, megtették a szükséges intézkedéseket a kézrekerítésére.

Kipróbálták a rendkívüli sebességű angol gyorsnaszádokat

(London.) Az angol flottafelszerelési program ismertetése keretében nemrégiben beszámoltunk arról, hogy az angol haditengerészeti hivatal egészen új típusú hajóegységgel kísérletezik. E kísérletek beváltak. Ennek alapján az admirális elrendelte számos motoros gyorshajó építését. Ezeknek

a naszádoknak a sebessége rendkívül nagy. Egy ilyen motoros naszád nemrégiben próbálták ki a southamptoni kikötőben. A motoros őrnaszád első útján részt vett a haditengerészet egyik főtisztviselője is. Az őrnaszád 20 méter hosszú és két egyenként 690 lóerős motor hajtja. Első útja alkal-

TAITOKZATOS HINDU

— Regény — 131

Richards nehézkesen cammogott utána. Lihegve folytatta: — Mindjárt megbeszéljük a dolgot. Ismeri a házat... én majd öröködöm... A tálató alatt, ha akarja, magam megyek.. Az eső most előnyünkre szolgál...

Nem tudta befejezni. Chapman villámgyorsan megfordult és a következő pillanatban tompa dörrenés hangzott. Richards tárgyalt szemmel nézett, csodálkozva, mint aki nem érti, hogy cinkosa elárulta. Aztán véres tajték jelent meg a száján és szétvetett karral zuhant le a mélybe. Fönt pedig becsukódott a vastag kőlap és Mr. Chapman elégedetten mosolygott.

Mielőtt Mike ezen az estén megkezdte volna örökösét, gazdája mondott neki egyet-mást, ami nem okozott nagy örömet.

— Ma este kicsit utána nézek, hogy mit csinál az odaát. Har ájvök, hogy nem örökösödött elég éberem, kitekerem a nyakat.

Mike tiltakozni akart, de Derrick intett és folytatta:

— Ide figyelj. Ma este úgy fekszel, mint egy fadarab és nem mozdulsz, akármi történik. Tartsd nyitva a füledet, de ha megjelenik valaki, ne tégy semmit, csak várj a fűtyömrre. Vigyél revolvért. Értetted? És ne szólj senkinek.

— Igen, uram — felelt Mike csodálkozva és máris elfordult a szomszéd ház felé.

Mrs. Barbara ebédlőjében kedélyes kép tárult eléje. A kandalló mellett a hintaszékben Mr. Macgregor üldögélt és Mrs. Bab aggódva szorgoskodott körülötte.

Amikor végre megnyugodott kissé, a hallgatag Miss Tallmadge-hoz fordult.

— Mi történt magával, Miss Tallmadge? — kérdezte. — Alig evett valamit. Tegnap ugyanilyen keveset vacsoráztam. Ha nem tudnám, hogy nálam étkezik, még azt hinném, elrontotta a gyomrát. De bizonyára ideges... Észre is vettem. Az utolsó napokban mindig maga elé mosolygott, tegnap óta meg szomorú. Vigyázzon, mert még jobban lefog. Igazam van, Mr. Macgregor?

Harriet elpirult és a skót is zavarba jött.

— Igen, természetesen — nyögte ki.

(Folyt. köv.)

PUBLICATIE. Banca Dacia S. A. Oradea, invită pe creditorii săi, ca să anunțe creanțele lor ce au față de această societate în termen de șase luni dela data publicării ultimei a acestei publicații la sediul societății sub sancțiunea consecințelor legale. Lichidatori.

336-ik órája vannak a levegőben a Mudi fivérek

Spring Field — Hirt adtunk arról, hogy a Mudi-fivérek időtartam repülésre startoltak. — Szombaton a fivérek befejezték időtartam repülésüket, miután elérték a levegőben a 336-ik üzemórát. Legutóbbi rádióüzenetükben a Wudi-fivérek közölték a repülőter parancsnok ságával, hogy csak abban az

esetben szállanak le, ha a motorjuk megáll. Az eddigi csues teljesítmény 218 óra volt. A Mudi fivérek két hétig voltak egyfolytában a levegőben. Teljesítményük azt mutatja, hogy az amerikai repülőgépmotor gyártása hivatásának magaslatán áll.

Kisiklott egy angol express weekendvonat

(London.) Egy expresszvonat amely 400 weekendre készülő utassal indult Glasgowból a tengerpart felé — Stevenstone közelében Argyllshireben kisiklott. A mozdony és több ko-

csi kiugrott a sinekről. 20 súlyos sebesültje van a katasztrófának, néhánynak állapota igen súlyos. A mentési munkálatok folynak.

Piaci árak:

A hétfői nagypiacon az árufelhozatal átlagos volt és így az árakban sem következett be lényegesebb változás. A zöldségpiacon általában az árak tartottabbak voltak, mint a gyümölcs piacon, ahol főleg a görögdióban és a szőlőben volt tapasztalható áresés. Az egyes cikkek árai a következők voltak: zöldbab kilója 4, paradicsom 3—4, zöldborsó 4, apróbb három 1 lei, szebb ket-

tő 1 lei, burgonya 2.50—3, kék paradicsom silányabb 1, prima minőség két darab 5, tengeri párja 1, tojás párja 4, sárgadinnye kg. 5, görögdió 2.50 franciabarack 16—20, szőlő 8—12, körte 3—6, szilva 2—3 lei kilogrammja.

A hétfői terménypiacon az árak a következőképpen alakultak: rozs 300, zab 430, árpa 370, tengeri 420.

Rádió műsor

KEDD

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Gramofonlemez. 20.15 Énekszámok. 20.35 Brácsahangverseny. 21 Gramofonlemez. 22.15 Táncalemez. 22.30 Gramofonlemez. 23.15 Vendéglői zene. 23.45 Hírek francia és angol nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Ért. rend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszol-

gálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hegedűszámok. 13.40 Hírek. 13.55 Ének. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. — 15.30 Hírek. 17.20 Édes anyanyelvünk. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 A japán nevelés. Felolvasás. 18.30 Zenekari hangverseny. 19.50 Előadás. 20.15 Hírek. 20.25 Zongora. 20.55 Versek. 21.30 A rádió szalonzenekara. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.40 Hírek idegen nyelveken. 24 Honvédzenekar.

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cím a kiadóban. 1126

Selejtes kreppapir tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piața Mihai Viteazul 4

Apróhirdetések

ALLAS

Masamódlányokat magas illetéssel augusztus 15-re állandó munkára felvesz Könygkalapszalón.

Gyakorlott pincéreket felvesz a városi strand-vendéglő. 3452

Ügyes fiatalembert elsőosztályu nadrágszabószághoz kézimunkásnak keresek állandó munkára. Str. Er. Necunoscute 13. 3451

Felveszünk tisztát, rendes fiatal mindenest kis családnak. Str. Sam. Micu 8. ajtó 1. 3450

Önálló főzni tudó mindenest szakácsnét felveszek. Szántóné, Str. Mărăsești 8. 3445

Lapkihordót bevezetett helyre, lehetőleg gyakorlottat fixfizetéssel és mellék jövedelemmel felveszünk az esti órákra. Telentkezni a kiadóhivatalban.

VETEL-ELADÁS

Eladó 6-os cséplőgarnitúra. Str. Iuliu Maniu 5. 3453

Legjobb kávékat, teát, banánt, lisztet, csokoládét, cacaot, mákot, dióbelet legolcsóbban vásárolhat Balázsnál, Alexandri ucca 4. Autobusz megálló mellett. 3446

Teljesen jó állapotban levő mély sötétkék gyermekocsi eladó. Alea Romai 2. III. emelet, ajtó 16. 3405

KÜLÖNFELE

Terhes női vizeletet

I-től VII-ik hónapig literenként 10 leiért veszünk. Háziló elszállítjuk. — Érdeklődni Rimanóczy-ucca 8. sz Laboratorium.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Felhívás a bőripari munkások tagjaihoz. A nagyváradi bőripari munkások cénének vezetősége ezúton hívja fel a bőriparban dolgozó szaktársnőket és szaktársakat figyelmét, hogy f. hó 9-én este 7 órakor fontos taggyűlést tart a Vilson uccai munkásokotthonban. A gyűlésen közönségi kiküldöttünk jelentésében sor kerül a beiratkozott tagok tagsági könyveinek kiosztására is, továbbá a nagyon fontos szakmai kérdések kerülnek napirendre, úgymint adó és betegsegélyző kérdése. Felkérjük tagainkat, hogy saját érdekében vegyenek részt a gyűlésen. A nagyváradi bőripari munkások vezetősége.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA